

-Carlijn Companjen-

Schilderen vanuit je hart een interview met Ellen Dekker

Bij het thema 'Op reis' dacht ik meteen aan een interview met Ellen Dekker. Ooit volgde ik bij haar de workshop 'Schilderen vanuit je hart'. Dat was een onvergetelijke ervaring voor mij. Het interview met Ellen werd een levendig en inspirerend gesprek, waarvan ik hier zo getrouw mogelijk verslag doe.

Dit thema gaat over 'op reis gaan'.

Heb jij ook een persoonlijke reis doorgemaakt?

Ellen vertelt dat ze de kunstacademie heeft gedaan, richting architectonische vormgeving. Daarna werkte ze als decorontwerper en vormgever. Toch voelde dat werk voor haar als iets dat weinig met haarzelf te maken had. 'De vraag lag altijd buiten mij: er is een opdracht en daar ga je mee aan de slag'.

De Kolam betekende voor haar een omkering. Daar leerde ze juist alles uit zichzelf te halen. Dat werd het begin van haar eigen ontdekkingsreis. Haar praktijk heet niet voor niets 'De Ontdekking'. Bij de Kolam leerde ze dat je bij creativiteit niet om jezelf heen kunt.

Die reis begon zo'n dertig jaar geleden en leidde enkele jaren later tot schilderen. 'Het voelt alsof in het schilderen alles samenkomt wat ik ooit heb geleerd'.

Waar het eerst ging om het geven van een goede opdracht, draait het nu om het simpelweg beginnen. Het schilderen zelf roept al van alles op. Wat raakt, komt vanzelf naar voren en daarin kan je verder werken en onderzoeken.

Hoe ontstond jouw manier van laag over laag schilderen?

Voor Ellen staat schilderen niet los van het leven. 'Je kunt plannen wat je wilt, maar uiteindelijk weet je niet wat er op je pad komt. Dat niet-weten is spannend, maar ook het meest vrij'. Ze leerde het 'niet-weten' te omarmen en deelt dat graag met anderen.

In het werken met lagen begint alles met spelen: kleuren, lijnen, vormen. Omdat het niets hoeft te worden, kan er juist van alles ontstaan. Zo ontstaat er gaandeweg vaak 'feeling' met iets in het werk en dan volgt de keuze om daarmee verder te gaan... of niet. Het canvas wordt zo een speelveld van intuïtie, impulsen en vrijheid.

Gevoelens en ingevingen fungeren als richtingaanwijzers. Zodra er verbinding ontstaat met een beeld, groeit ook de zorgvuldigheid. Zo ontstaat het werk 'van-zelf', van jezelf.

Het 'niet-weten'

In haar lessen en workshops geeft Ellen een heldere aanzet. Van daaruit opent zich het veld van het niet-weten, waarin zich van alles aan kan dienen. Vragen, interventies en mogelijkheden ontstaan organisch tijdens het proces.

Ik ervoer destijds dat die lagen voelen alsof je steeds dichterbij jezelf komt, alsof je jezelf afpelt. Hoe is dat voor jou?

Ellen herkent dat en noemt het ook vaak een innerlijke reis. In lagen kom je dichterbij wat er diep in je leeft. Het proces staat daarbij steeds centraal. Ze moedigt cursisten aan om langdurig op hetzelfde doek of papier door te werken.

Elke nieuwe beweging komt voort uit wat er al was. En dat nodigt uit om telkens opnieuw het niet-weten binnen te stappen, zodat wat in je leeft zich kan tonen.

Het vraagt ook om stil te staan en te wachten. En dat voelt spannend omdat we het niet gewend zijn. Toch ontdek je juist door te stoppen en te kijken wanneer het tijd is om verder te gaan, en hoe. Niet de vraag 'waar moet het heen?' staat centraal, maar: 'wat is de volgende stap?'

Zo ontstaat stap voor stap een beeld.

Is die innerlijke reis voor iedereen hetzelfde?

Hoewel Ellen structuur biedt met 'tussenstops', momenten van reflectie of kleine opdrachten, is de reis en de uitkomst altijd persoonlijk. Ieders innerlijke wereld is immers anders.

Ze merkt dat haar eigen werk steeds meer procesmatig en vernieuwend wordt. Dat helpt haar om bewuster keuzes te maken over waar ze haar aandacht op richt, nu en in de toekomst.

Is jouw manier van begeleiden veranderd door de jaren heen?

Ellen vertelt dat ze nog zelden werkt met opdrachten die achteraf worden besproken. In plaats daarvan laat ze deelnemers beginnen en vervolgens in het proces blijven met tussentijdse reflectie en telkens de uitnodiging om verder te gaan. Hierdoor ontstaat altijd gelaagd werk.

Vanuit emoties zoals pijn, verdriet of woede ontstaan kleine stappen die helpen om een weg te vinden. Door aanwezig te blijven bij wat er is en het niet-weten toe te laten, ontstaat ruimte om er langzaam doorheen te bewegen.

De uitdaging is om het zo lang mogelijk te doen met wat er al is. In het leven kunnen we ook niet steeds opnieuw beginnen. We dragen allemaal onze ervaringen met ons mee.

Werken met wat er al is

Dat vertaalt zich ook in haar begeleiding: in plaats van een nieuw vel papier, laat Ellen haar cliënten liever werken met wat er al is. Soms betekent dat een laag gesso aanbrengen om iets naar de achtergrond te brengen en daar weer overheen werken.

Je kunt ook een klein stukje uitscheuren en op een nieuw vel plakken, zodat je toch verdergaat vanuit het bestaande. Het gaat niet om opnieuw beginnen, maar om leren omgaan met wat er is.

Daarbij hoort ook het durven stoppen, wanneer iets voor dat moment klaar is of wanneer je het even niet meer weet. Soms helpt het om met een klein, overzichtelijk deel verder te gaan.

Eigen werk

In haar eigen werk blijft Ellen zich richten op het ontdekken van wat er in haar leeft en zichtbaar wil worden. Steeds opnieuw stapt ze het onbekende in en stelt ze zich open voor wat zich aandient.

In het werken met lagen is er ruimte voor 'fouten', al noemt ze die liever ontdekkingen. Juist die maken het werk vaak interessant. Je kunt eroverheen werken, maar ze blijven vaak zichtbaar in de achtergrond.

Niet alles wordt bedekt: sommige delen verdwijnen, andere blijven doorschemeren. Soms werk je transparant, waardoor onderlagen subtiel aanwezig blijven. Die gelaagdheid weerspiegelt het leven zelf. In die zin kun je naar een schilderij kijken als naar een beeld van je innerlijke wereld.

Ben je geïnteresseerd geraakt?

www.ellendekkerschilderkunst.nl

www.ont-dekking.nl

voor cursussen, workshops en trainingen:

er is o.a. op 12 september een dag 'Schilderen vanuit je Hart' ingepland.

Carlijn Companjen

info@sumsaname.nl

www.sumsaname.nl